

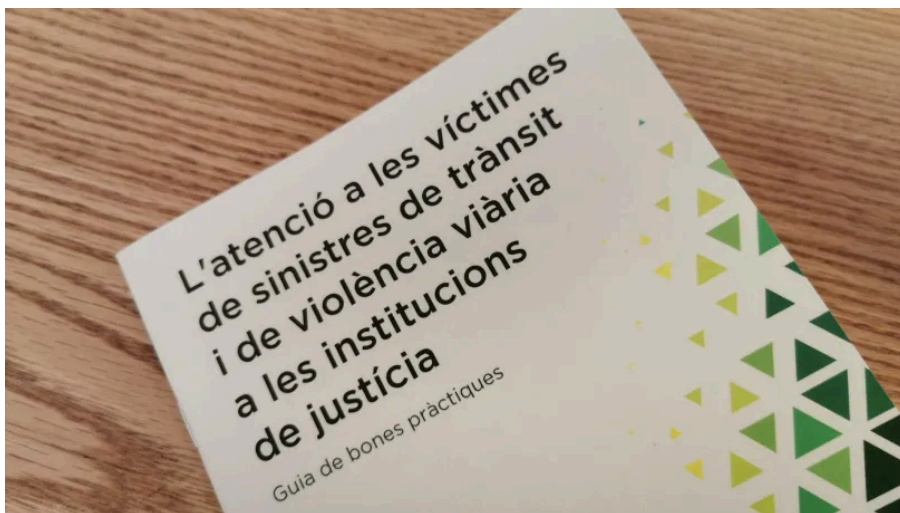
Infotrànsit

CATALÀ / CONSCIENCIACIÓ VIÀRIA / LEX VIÀRIA

Empatia i proximitat a la Justícia

🕒 18 gener 2024 👤 INFOTRANSIT 💬 DEIXA UN COMENTARI

Aquest és el reclam de l'Associació per a la Prevenció d'Accidents de Trànsit, P(A)T, que ha promogut una guia de bones pràctiques: *L'atenció a les víctimes de sinistres de trànsit i de violència viària a les institucions de justícia*

La P(A)T ha impulsat, juntament amb la Càtedra ETHOS de la Universitat Ramon Llull, la guia *L'atenció a les víctimes de sinistres de trànsit i de violència viària a les institucions de justícia*, que inclou 30 pàgines i recomanacions per oferir a les víctimes de trànsit una atenció en els processos juridicolenals amb més **empatia, humanitat, dignitat,**

comprensió i proximitat. El document vol donar eines a tots els operadors judicials, jutges, fiscals i advocats per fer compatible el rigor jurídic amb l'atenció a les necessitats emocionals de les víctimes de trànsit.

“La guia neix d’una necessitat, perquè actualment els processos judicials suposen un dany afegit a les víctimes que han patit un accident de trànsit o han perdut un familiar, i hi ha una victimització secundària”, assegura **Yolanda Domenech, directora de P(A)T.**

La guia, que ha tingut el suport del Servei Català de Trànsit, s’ha elaborat a partir de les aportacions d’un grup de treball amb víctimes, agents i professionals diversos que intervenen en els processos juridicol·egals arran d’un sinistre de trànsit, i també amb psicòlegs especialitzats en dol i trauma, així com sociòlegs i filòsofs. La publicació ha estat coordinada pel doctor **Francesc Torralba, catedràtic de la Universitat Ramon Llull**, que en destaca principalment els punts següents:

- “La víctima ha de ser escoltada i ha de poder participar activament en el procés des del moment zero”, que és l’accident. Hi ha d’haver un acompanyament psicològic i emocional sempre.
- En els processos judicials s’utilitzen llenguatges molt diferents: la víctima fa un relat autobiogràfic molt intens emocionalment i la part jurídica és tècnica i precisa. Cal adaptar i simplificar el llenguatge jurídic, que sovint dificulta la comprensió per part de la víctima. “És necessària una pedagogia i didàctica lingüística que permeti la comprensió a les víctimes i que no hi hagi una situació de desequilibri.”
- En les institucions judicials s’ha d’evitar la revictimització o victimització secundària. “El procés de dol té la seva temporalitat, i reviure la situació en els processos judicials activa de nou emocions de dolor i fa molt de mal. Cal agilitzar-los per ajudar a tancar ferides.”
- Al llarg de tot el procés judicial hi ha d’haver un referent únic, atès que “el canvi de jutges en un mateix procés accentua els problemes de comunicació”.
- Per una banda hi ha la reparació de la víctima i per l’altra dictar sentència en la Justícia. La Justícia no pot satisfer les expectatives de la víctima perquè mai no podrà reparar la pèrdua d’un ésser estimat, i les institucions judicials no faran desaparèixer el dolor encara que la sentència sigui justa. Per això cal acompanyar les víctimes psicològicament i emocionalment. “La víctima no sempre té raó, però sempre hauria de ser escoltada des de l’empatia i la sensibilitat a la justícia.”
- La guia apunta com un camí a seguir la **justícia restaurativa** entre el victimari i la víctima o els seus familiars. “En algunes víctimes, aquesta mediació ha tingut un efecte sanador quan el victimari ha expressat penediment i ha sol·licitat el perdó.”

Durant la presentació de la guia al Col·legi de Periodistes de Catalunya van intervenir diverses personalitats vinculades al món de la seguretat viària. En recollim les frases més destacades:

*“Cal tenir en compte que la presumpció d’innocència existeix en paral·lel a la presumpció de la victimització. Actualment, en la majoria de processos no se’t considera víctima si no es considera culpable el perpetuador, i hem de deixar d’associar justícia a trobar un culpable. Les víctimes han de ser protegides de la victimització secundària o la revictimització”, **Aleksandra Ivankovic, directora adjunta de VICTIM SUPPORT EUROPE***

“És una guia per ajudar les persones que arriben a les institucions judicials i no troben la humanitat i proximitat que necessitarien. És molt important l’empatia i atendre les

emocions en el procés judicial, i crec que s'han de potenciar la mediació i la justícia restaurativa. Ara cal que aquesta guia es practiqui, no només que es llegeixi”, **Jordi Jané, professor de Dret Constitucional i de la Unió Europea a l'Escola Judicial**

“Les sentències mai no compensaran les víctimes, però els jutges no poden infligir més dolor a les víctimes. Cal fomentar la mediació perquè pot ser un mecanisme per alleugerir el dolor”, **Isabel López Riera, fiscal delegada de Seguretat Viària de Catalunya**

“En lloc d'empatia, diria que cal una proximitat òptima cap a les víctimes en els processos judicials; és la proximitat justa per no perdre l'objectivitat. D'altra banda, cal posar les víctimes al centre en els processos de rehabilitació dels centres penitenciaris”, **Nicolás Barnes Méndez, psicòleg de la Unitat de Programes d'Intervenció Especialitzada de la Direcció General d'Afers Penitenciaris de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima del Departament de Justícia)**

“És necessari un acompanyament des del minut zero a les víctimes de violència viària, els jutjats són massa freds. Els processos judicials estan orientats al victimari, cal posar esforços en les víctimes i cal involucrar tots els operadors. Cal aconseguir una justícia més amable, empàtica, que disposi un tracte més humà i sensible”, **Maria Hilari, degana del Col·legi d'Advocats de Figueres i representant del Consell d'Illustres Col·legis d'Advocats de Catalunya**

“El llenguatge jurídic ha de ser comprensible i accessible per a les persones que estan de dol personal. Cal incorporar l'accessibilitat comunicativa en el llenguatge de la Justícia, perquè això també implica una atenció més ètica a les víctimes. L'Administració de justícia destaca per la seva cruesa i ha d'acompanyar de forma diferent les víctimes de trànsit, tal com es demana a la guia”, **Ramon Lamiel, director del Servei Català de Trànsit**

 BLOG

Deixa un comentari